

Azərbaycan xalqının Böyük oğlu, millidövlətçilik və Azərbaycançılıq məfkurəsinin bənisi Heydər Əlirza oğlu Əliyev haqqında fikir bildirmək, Onun haqqında düşüncələri bölüşmək çətin və məsuliyyətli bir işdir. Belə ki, ömrünü siyasi fəaliyyətə, dövlət maraqlarına, xalqına həsr edən Heydər Əliyev faktoru dünyanın nüfuzlu siyasetçiləri fonunda daim zirvələrdə yer alıb. Məhz bu baxımdan, Heydər Əliyev deyərkən, ilk olaraq xarizmatik Lider faktoru öne çıxır.

Və bu gün Onun böyüklüyü, əbədiliyi özünü daha qabarlıq, daha geniş fonda eks etdirməkdədir. Əbəs deyil ki, bu gün Azərbaycan xalqının xoşbəxtlik meyarlarından biri də Heydər Əliyev kimi Liderə, xilaskarla malik olmaq amili ilə ölçülükdədir. Belə bir meyar isə hər xalqa, her millətə nəsib olmur. Və əgər bu gün xalqımızın Ümummilli Lideri, Ulu Öndəri Heydər Əliyev bərədə fikirlərimizi bölüşürükse, ilk növbədə Onun Böyük Azərbaycanlı olduğunu məxsusi olaraq vurğulamalıq. Əbəs deyil ki, Heydər Əliyev deyərkən Azərbaycan, Azərbaycan deyərkən isə Heydər Əliyev gerçəkliyi parlaq günəştek aydın səmalarımızdan üzərimiz nur yağıdır - O, yaşayır, yaşadılır və öz əbədiliyi ilə, atalıq nuru ilə gələcək yollarımıza işqi saçır. Bu yolu müəyyən etmək üçün, bu gələcəyi təmin etmək üçün Heydər Əliyev bütün mənənlə həyatı boyunca sözün əsl mənasında çarşıdı, mübarizə apardı, dünyaya qətiyyətin, fədā-

Bahruz QULİYEV,
"Ses" qəzetiñin baş redaktoru,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

karlığın nə olduğunu sübuta yetirdi. Bizlər - Vətən sevdalısı olaraq Heydər Əliyevin bizlərə miras qoyduğu Azərbaycançılığı, milli-mənəviyyatın qorunub-saxlanması ideologiyasını, dövlətçilik ənənəsini yaşatmaqdayıq.

Məqaləmin sonunda bütün bu gerçəklilərin təməl prinsiplərinin, strategiyasının, siyasi kursunun davamı və əhəmiyyəti barədə bəhs edəcəyəm. Ancaq buna qədər keçilən enişli-yoxusu yola nəzər salmaqla həmin yolun ne qədər çətin, hətta keçilməz sədlərdən, baryerlərdən aşılması faktorlarını da toxunmağı vacib sayıram.

Azərbaycançılıq məfkurəsi ideyasında qurulan möhtəşəm siyasi konsepsiya

Fakt budur ki, Ulu Öndərimizin uzaqqörlüyü, xalqına və dövlətinə verdiyi sonsuz dəyəri nəticəsində təlatümlər içinde boğulan, parçalanma təhlükəsi ilə üz-üzə qalan Azərbaycanımızda möhkəm xalq-iqtidar birliliyi formalasdırılmışa başlandı və qüdrətli, güclü dövlətin təməli qoyuldu. Bu tarihi gerçəklilik özünü ən yüksək səviyyədə tərənnüm etdirməkdədir. Öten əsrin 90-ci illərinin evvəllərində - ağır dövrələrdə məhv olmaq, müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalan Azərbaycan xalqı yegane çi-

Heydər Əliyev ideyaları-qətiyyətlə zəfərlərə doğru!

Azərbaycan regionun güclü və qətiyyətli aktoruna çəvrilib və bütün bunların əsasında iki tarixi aspekt və paralellik eks olunmaqdadır - Heydər Əliyev və İlham Əliyev gerçəklilikləri!

xış yolunu Heydər Əliyevdə gördü və əminlikle öz Liderinə etimad göstərdi. İlk növbədə, bu sonsuz etimad hər bir azərbaycanlının gələcəyə ümidiyi itirməməsinə, daha dəqiq desək, inamlı baxışında öz təşəkkülünü tapmış oldu. Bu təşəkkül və təcəssüm hələ ilkin kövrək addımların başlanğıcı idi, qarşıda isə həmin addımları möhkəmləndirmək məsuliyyəti dayanırdı. Ancaq ən əsası, Heydər Əliyev faktoru Azərbaycançılıq məfkurəsinin təməlini qoymuşdu, dövlətimizin, xalqımızın xilasının da kökündə həmin reallıq ali müəssəmə mənzərəsinə xarakterizə edilə bilər. Beləliklə, Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycançılıq məfkurəsi ideyasındaki təməl prinsiplərindən biri də milli-mənəvi dəyerlərimizin qorunması istiqamətində qurduğu siyasi konsepsiyası oldu.

Yazımızda kiçik olsa belə, mühüm bir ştrixe toxunaraq qeyd etmək istərdim ki, əgər Heydər Əliyevin Azərbaycançılıq məfkurəsi, ideyası, əsaslı şəkildə dərk olunmasayıb, bu gün biz Zəfer və Qələbe əzmizdən danişa bilməzdik. Qarabağımızın düşmən işğalından azad edilməsi ilə nəticələnən 44 günlük Zəfer yolumuzun da təməlində məhz bu tarixi məfkurə, ideyaya sadıqlik, layıqli varislik dayanır.

Bu gün cənab İlham Əliyev bütün çıxışlarında bu məfkurenin qorunub-saxlanılması, gələcək nəsilləre ötürülməsi ilə bağlı fikirlərini ifadə edir, qərarlı addımlar atır, buna millətin, dövlətin, xalqın iradəsinə xas olduğunu vurğulayır.

Bizim heç birimizə sərr deyil ki, hər bir xalqın özünəməxsus milli-ideoloji baxışı var və Ulu Öndər Heydər Əliyev bu mühüm məqamı bilavasitə dövlətçilik, Azərbaycançılıq siyaseti ilə sintezləşdirərək, möhkəm təməlli qoymuş oldu. O, yaxşı bilirdi ki, başa çatdırı bilməyəcəyi işlərini Onun ləyliyi varisi davam etdirəcək, başa çatdıracaq və yeni məqsədlərə doğru irəliləyəcək. Bu baxımdan, Heydər Əliyev həyatının bütün incəliklərinə real baxış prizmasından yanaşırdı və bilirdi ki, qarşıda görüləcək çox çətin işlər var və bu işlərin realizə olunmasına yalnız İlham Əliyev həyata keçirmək gücündə, qüdrətindədir. Bu təməl dövlətimizin ideoloji prinsipidir və bu prinsip ölkəmizdən daha da qüdrətli, güclü olması

maraqlarına dayanır. Tarix də bu gerçəkliliyi sübut etməkdir. Əbəs deyil ki, müxtəlif siyasi-ictimai hadisələr baş verərkən, Heydər Əliyevin bir çağırışı ilə yüz minlərlə insan Onun səsində-səs verir, Liderinin etrafında birləşirdi. Bax, bu gerçəklilik möhkəm əsaslara söykənən dövlətçilik, Azərbaycançılıq ruhunun, ideologiyasının bariz təcəssümü olaraq şanlı tariximizə fəxarət hissi ilə yazılıb.

Güclü Azərbaycanın əsası 1969-cu ildən qoyulmuşdur

1969-cu ilədək Azərbaycan SSR-in tərkibində yalnız xammal mənbəyi kimi çıxış edir, bütün sahə və istiqamətlər üzrə ən geridə qalmış ölkələrin başında gelirdi. Respublikamızın inkişafı üçün əhəmiyyətli resurs və potensial mövcud olsa da, onlardan səmərəli surətdə istifadə edilməməsi tənəzzül meyillerinin əsasında dayanan başlıca faktor idi. Amma Azərbaycan Komunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin 1969-cu il iyul plenumunda Heydər Əliyevin Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi seçilərək respublikanın rəhbəri olması ölkəmizin Sovet dövrü tarixində dönüş nöqtəsi oldu.

1969-cu ilin iyulu güclü Azərbaycanın əsasının qoyulduğu tarixi əhəmiyyətli gün kimi də qiymətləndirə bilərik. Belə ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev fundamental strateji tədbirlər görəmkələ, davamlı və nizamlı inkişaf təmin etməyi bacardı. Sürtüli sənayeləşmə kursu seçildi və qısa zaman əsasında sənaye sahəsinin inkişafında mühüm irəliləyişlər qeydə alındı. Ardıcıl surətdə sənaye müəssisələri tikilib istifadəye verildi, kənd təsərrüfatı və s. sahələrdə yüksəlişlər meydana gəldi ki, buna də davamlı inkişaf konsepsiyasının həyata keçirilməsini təmin edən əsaslardan biri oldu. Ulu Öndər Heydər Əliyevin respublikaya rəhbərlik etdiyi dövrde neft sənayesində de tənəzzül meyilləri aradan qaldırıldı və bəhs edilən sahədə ehtiyatlardan səmərəli istifadə etməklə davamlı inkişafın əsası qoyuldu. Nəticə etibarilə, neft hasilatı xeyli artırıldı.

Bütün bunlarla yanaşı, təhsil sahəsində də ardıcıl və davamlı islahatlar həyata keçirildi ki, bu da kadr potensialının formalaşdırılması və təkmilləşdirilməsi işinə təməlli töhfələr bəxş etmiş oldu. Məhz Heydər Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısının fonunda kadr potensialının formalaşdırılması və təkmilləşdirilməsi istiqamətində azərbaycanlı gənclər SSRİ miqyasında fəaliyyət göstərən ali təhsil müəssisələrinə göndərildilər. Habelə, azərbaycanlı gənclərin SSRİ miqyasında fəaliyyət göstərən nüfuzlu ali təhsil məktəblərinə göndərilməsi milli mədəniyyətimiz təbliği və möhkəmləndirilməsi, milli diaspor quruculuğunun formalaşdırılması işinə mühüm strateji töhfələr bəxş etdi. Ümummilli Liderimiz həmin anları bu cür xatırlayıb: "O vaxtlar azərbaycanlıları ayrı-ayrı yollarla sovetlər ittifaqının müxtəlif yerlərinə göndərmişlər, dayaq yaratmaq isteyirdim. İndi isə sərhədlər açılıb, azərbaycanlılar hər yerde yaşaya bilər. Bir şərtlə ki, gərek, millətini, dinini, torpağını və Ana Vətənini unutmayasan".

Azərbaycanı SSRİ miqyasında bütün sahələr üzrə liderə çevirən Heydər Əliyev!

Heydər Əliyevin qətiyyəti sayəsində milli-mənəvi dəyerlərin qorunması və dirçəldilməsi istiqamətində əhəmiyyətli tədbirlər görüldü. Mədəniyyətimiz, incəsənetimiz inkişaf etdi, dünya Azərbaycanı daha yaxından tanımağa başladı. 1978-ci ildə isə, Heydər Əliyevin təşəbbüsü sayəsində Azərbaycan SSR-in Konstitusiyasına "Azərbaycan dili Azərbaycan SSR-in rəsmi dövlət dilidir" maddəsi daxil edildi. Bu, milli dilimizin mühafizəsi və təbliği baxımından mühüm tarixi hadisə idi. Bunun ardınca "Müasir Azərbaycan dili" və "Azərbaycan dili" dərslikləri hazırlanırdı. Nəticədə Ulu Öndər Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illər ərzində ölkəyə rəhbərlik etdiyi dövrə görərən strateji tədbirləri fonunda respublikamız sürətli inkişaf edərək SSRİ miqyasında xüsusi çəkiyə malik olan və liderə çevrilən respublika adını qazandı.

Naxçıvandan dünyaya ucalan Ulu Öndər səsi!

Tarix sübut edir ki, 1990-ci ildə Azərbaycan mürəkkəb situasiya mövcud idi. Əslində mürəkkəb situasiya bütün postsovət məkanını əhatə etse də, ölkələrdə çox mürəkkəb siyasi-hüquqi kataklizmlər cərəyanı müşahidə olunsa da, bu olaylar daha çox Azərbaycana və onun ayrılmaz hissəsi olan Naxçıvana öz təsirlərini gösterirdi. Muxtar Respublikanın blokada şəraitində olması, sosial-iqtisadi durumunun bərbadlığı, hakimiyətin muxtar qurum üzərində oynamaya çalışdığı oyunlar Naxçıvanın vəziyyətini maksimum dərəcədə mürəkkəbəşdirmişdi.

Ardıcıl davam edən olaylar isə, 1991-ci ilin sentyabr ayında Heydər Əliyevin Naxçıvan MSSR-in Ali Sovetinin sədri seçilənədək olan tarixi mərhələdə daha da kəskinleşdi. Belə bir çətin zamanda Ali Məclisin Sədri seçilən Heydər Əliyev həyata keçirdiyi islahatlar, gördüyü tədbirlər və işlər sayəsində sabitliyin, tərəqqinin və həmrəyliyin təmin olunmasına nail oldu. Faktlər da bu reallığı kifayət qədər eks etdirməkdədir:

17 noyabr 1990-ci il tarixində Naxçıvan Ali Məclisinin I sessiyasında ilk dəfə olaraq üçüncü bayraqımız qaldırıldı. Milli bayraq məsələsi ilə əlaqədar iki bəndlək qərar qəbul edildi.

Naxçıvan MSSR adından "Sovet" və "Sosialist" sözleri çıxarıldı. SSRİ-nin mövcud olduğu bir dövrde belə bir qərarın qəbul və icra edilməsi olduqca yüksək siyasi səriştə və cəsarət tələb edirdi, Ulu Öndər Heydər Əliyev bunu nümayiş etdirdi.

Ardı Səh. 12

Əvvəli Səh. 11

Naxçıvanda Kommunist Partiyasının fəaliyyəti dayandırıldı və Sovet ordusu, əsgəri birlikləri Naxçıvan MR ərazisində çıxarıldı.

Həmin vaxtlar Azərbaycanda hakimiyətə olan sərişəsiz qüvvələr korporativ maraqlar əsasında çıxış edən sabitliyə və inkişafa mane olmaq yönündə xüsusi fəaliyət göstərdilər ki, bu da Naxçıvanın durumuna mənfi təsir edən destruktiv faktor qismində çıxış edirdi.

Hətta iş o həddə çatmışdı ki, xarici güc mərkəzlərinin marionetli və vassalları qismində çıxış edən hakimiyətdəki "peşkalar" Naxçıvanda bir neçə dəfə dövlət çəvrilişinə cəhd etdilər.

Bunlardan birincisi Xalq Cəbhəsinin (AXC) Naxçıvandakı 24 oktyabr 1992-ci ilde silahlı dəstələrinin Muxtar Respublikada etdiyi çevriliş cəhdı oldu. Lakin Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi maharəti və ezmkar naxçıvanlılarının Onun ətrafında six birleşməsi sayəsində mənfur çəvriliş cəhdəri baş tutmadı.

Bunun ardınca, Ulu Öndər Heydər Əliyev milli ideoloji məsələləri öncə çəkerək bir sıra təxirəsalınmaz tədbirlər gördü və tarixi qərarlar qəbul etdi. İlk növbədə "1990-ci il yanvar ayının 20-də törədilmiş Bakı hadisələrinə siyasi qiymət verilməsi haqqında" Qərar qəbul edildi. Qərarda 20 Yanvar hadisələrinin mahiyyəti, siyasi və hüquqi əssərləri eks olunmuşdu. Eyni zamanda, 31 dekabrın "Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik Günü" elan edilməsi barədə də tarixi qərar qəbul edildi.

Diger tərəfdən blokada şəraitində iqtisadiyyatını inkişaf etdirən Naxçıvanın sabitliyinin davamlılığını təmin etmək üçün regional miqyasda münbit strateji münasibətlər sistemi formalasdırıldı, Türkiyə və İranla qarşılıqlı əməkdaşlığı və tərəfdəşliyə əsaslanan rəsmi təmaslar sıxlığındırıldı. Neticədə siyasi fəaliyyətinin Naxçıvan dövründə Heydər Əliyev gördüyü işlər, atlığı rasional, praqmatik addımlarla Muxtar Respublikanın qurtuluşunu, dirçəlişini və həmrəyliyini təmin etmiş oldu. Bəli, bütün bunlar blokada şəraitində həyata keçirildi və belə bir işin öhdəsində yalnız və yalnız Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyət gələ bilərdi. Əbəs deyil ki, Ulu Öndərin Naxçıvan fəaliyyəti haqqında dönyanın bir çox nüfuzlu siyasi xadimləri, mətbuat səhifələri geniş fikirlərini heyranlıqla şərh ediblər.

**Heydər Əliyev
siyasi iradəsi
- xilaskarlıq missiyası!**

Ölkəmizin o zamankı iqtidaronun müsəqəllilik ideyalarına etinəz yanaşmalarının nəticəsi idi ki, şəraitdən istifade edən təcavüzkar Ermənistan strateji baxımdan ən əlverişli ərazilərimizi işğal etdi. Həle bu da son deyildi..!

Xalqımızın bir sıra ictimai-siyasi xadimlərinin terror aktlarına məruz qalmaları, dövlət strukturları arasında çekişmələrə start verilməsi və bunların zaman-zaman daha kəskin xarakter alması Azərbaycanın bir dövlət kimi varlığını, yenice əldə etdiyi müstəqilliyini böyük sual altında qoymuşdu. Həmin ərzəflərdə ağır vəziyyətdən çıxışı təmin edə bilməyəcəyini anlayan Ayaz Mütəlliibov iqtidarı məhz AXC-nin təzyiqləri, avantüraçı fəaliyyəti fonunda çıxış yolu istəfa verməkdə görüldü. Hakimiyətə gəlmış AXC-Müsavat cütlüyü Azərbaycanı sözün əsl mənasında xarici xüsusi xidmət orqanlarının mübarizə meydanına çevirmişdi. Ölkədə tam bir anarxiya yaşılanır, daxili çekişmələrin ardi-arası kəsilmirdi. Hətta elinə silah alan hər kəs dərhal hakimiyəti ələ keçirməyə çalışırı və eyni zamanda, çox tehlükeli separatçılıq amilləri meydana çıxmışdı. Belə bir acınnacaqlı vəziyyət 1993-cü ilə, Ulu Öndər Heydər

Əliyevin xalqın tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyətə gəlməsinədək davam etdi. Ölkəmizdə hökm sürən xaotik və anarxist meyllərin neytrallaşdırılmasında, mürökkeb siyasi-hüquqi kataklizmlərin qarşısının alınmasında və ictimai-siyasi sabitliyin əldə edilməsində Heydər Əliyevin Liderlik keyfiyyətləri birinci dərəcələ amil kimi xüsusi rol oynadı. O, qısa müddətə ölkədə sabitliyi bərpa etdi, sosial-iqtisadi tənəzzülün qarşısını aldı, müstəqilliyin əssərlərini möhkəmləndirmək istiqamətində addımlar atdı.

**Tarixi zərurətin və xalq
sifarişinin təntənəsi - Yeni
Azərbaycan Partiyasının
yaratılması**

Ulu Öndər Heydər Əliyevin xalqımız və dövlətçiliyimiz qarşısındaki misilsiz xidmətlərindən biri ümumxalq partiyası olan Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasıdır. Bele ki, hakim dairələrin törendikləri səni maneələrə baxmayaraq, ölkə ziyanları təkidlə çəgirişləri və xalqın etimadı sayəsində 1992-ci il noyabrın 21-də Naxçıvanda keçirilən təsis konfransında Yeni Azərbaycan Partiyası təsis edildi və Ulu Öndər Heydər Əliyev partianın Sədri se-

Ulu Öndər Heydər Əliyevin siyasi variisi olaraq İlham Əliyev Yeni Azərbaycan Partiyasının gələcək fəaliyyətinin daha geniş beynəlxalq məstəvilərə daşımaq məqsədini uğurla həyata keçirdi. Artıq bu gün həm ölkə daxilində, həm də beynəlxalq siyasi arenada böyük nüfuz, əlaqələrə malik olan YAP ən güclü təşkilatı qismində öz sözünü deməkdədir. Partiya dünyada fəaliyyət göstərən aparıcı partiyalarla parallel şəkildəki siyasi təşkilatlanma prosesinde öncü mövqeyini tutur, habelə önemli birliklərə təmsil olunmaqla Azərbaycanın dövlətinin maraqlarını ifadə edir.

**Neft strategiyası: iqtisadi
uğurlara doğru atılan ilk
addımlar və tərəqqi
konsepsiyasının ön
mərhələləri**

Sirr deyildi ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən inkişaf və tərəqqi strategiyasının mühüm istiqamətlərindən birini də müstəqil enerji siyaseti təşkil edirdi. Ümummilli Liderin gərgin əməyi və qətiyyəti sayəsində neft müqaviləsi üzrə müzakirələrə, danışqlara yenidən başlandı və nəhayət, çətin danışqlar prosesindən sonra Azərbaycanın maraqla-

Heydər Əliyev ideyaları- qətiyyətlə zəfərlərə doğru!

Azərbaycan regionun güclü və qətiyyətli aktoruna çevrilib və bütün bunların əsasında iki tarixi aspekt və paralellik eks olunmaqdadır - Heydər Əliyev və İlham Əliyev gerçeklikləri!

çıldı. O zamankı hakimiyət dairələrinin Yeni Azərbaycan Partiyasının yaranmasına göstərdikləri maneələr, ardıcıl təzyiqlər bu yola qədəm qoyan insanları özərinin ali məqsədlərindən döndərə bilmədi. Heydər Əliyevin yüksək nüfuzu, Azərbaycan xalqının Ona göstərdiyi misilsiz etimad partianın qısa müddət ərzində təşkilatmasına, ölkənin bütün regionlarında özəklərini yaratmasına və 1993-cü ilde hakimiyətə gəlməsinə şərait yaratdı. Fakt buradır ki, YAP siyasi təşkilat olaraq, yarandığı müddətən cəmi 6 ay sonra siyasi hakimiyətə gəldi və bu, bilavasitə xalqın dəstəyinin, Ulu Öndər Heydər Əliyevə olan məhəbbətinin, inam və etibarının bariz göstəricisi, təntənəsi idi. Tarixdə isə yarandığı vaxtdan cəmi altı ay sonar iqtidara gəlmiş bu kimi siyasi təşkilatlar demək olar ki yoxdur, yaxud barmaqla sayılıcəq qədərdir

O cümlədən, YAP-in uğurlarının davamlılığını şərtləndirən daha bir mühüm amil partiyada Ulu Öndər Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan gəncləşdirmə siyaseti oldu. Partianın rəhbərliyində Azərbaycan gənclərinin lideri olaraq İlham Əliyevin təmsilciliyi bu mənada xüsusi qeyd olunmalıdır. Məhz 1999-cu ildə keçirilən YAP-in I Qurultayında o zaman ARDNŞ-in birinci vitse-prezidenti və Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti olan İlham Əliyev partianın rəhbər strukturuna seçildi. Əgər nəzərəalsa ki, cənab İlham Əliyev həmin dövrdə həm də Avropa Şurası Parlament Assambleyasında Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin nümayəndə heyətinin rəhbəri idi, onda qeyd edə bilərik ki, bu, partianın yeni mərhələdə qazanacağı uğurların başlangıç nöqtəsi də sayıla bilərdi.

rına tamamilə cavab verən müqavilə şərtləri hazırlanırdı. 1994-cü il sentyabrın 20-də Bakıda "Gülüstən" sarayında dönyanın 8 ölkəsindən 11 iri neft şirkəti ilə "Əsrin müqaviləsi" adlanan beynəlxalq saziş imzalandı. Bununla da Azərbaycanın dünya iqtisadi sisteminə integrasiyasının və ölkənin enerji təhlükəsizliyinin möhkəm təməli qoyuldu.

Heydər Əliyev neft strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri kimi, Azərbaycan neftinin dünya bazarlarına neqlini vacib hesab edirdi. Bu məqsədə müəyyənləşdirilən ən uğurlu marşrut Bakı, Tbilisi və Ceyhanı birləşdirən boru kəmərinin çəkilmesi idi. Həmin dövrdə müxtəlif xarici qüvvələrin təxribatlarına və təzyiqlərinə baxmayaraq, Heydər Əliyevin ezmkarlığı və qətiyyəti nəticəsində Bakı-Tbilisi-Ceyhanın çəkilməsinə dair sazişin imzalanması mümkün oldu. Türkiye-Gürcüstan-Azərbaycan dövlətlərinin birliyi, Amerika Birleşmiş Ştatlarının dəstəyi nəticəsində, ən əsası isə, Ulu Öndərin qəti ezmkarlığı sayəsində bəzilərinin əfsanə hesab etdiyi layihə reallığa çevrildi.

O da sirr deyil ki, bu gün Azərbaycanın bənzəri görülməyən sürətli inkişafı, dönyada nüfuz sahibi olması, müxtəlif məsələlərə münasibətdə öz mövqeyini ortaya qoyması, heç bir dövlətdən və qurumdan asılı olmayan həqiqi müstəqilliyə malik olması məhz Ulu Öndər Heydər Əliyevin düşünlümiş enerji siyasetinin uğurla davam etdirilməsi sayəsində mümkün olmuşdur.

**Mətbuatımızın qayğıkeş
hamisi və stimul
bəxş edəni**

Mətbuatımızın inkişafında Ulu Öndər Heydər Əliyevin xüsusi tarixi töhfələri var. Bu baxımdan, əbəs yerə deyil ki, sözügedən amil Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən yüksək qiymətləndirib. Ümummilli Liderimiz milli mətbuatımızın iş prinsipini və tarixini şərh edərən bu tarixi kəlamlarını vurgulayıb: "Şərəfli tarixe və zəngin ənənələrə malik milli mətbuatımız Azərbaycan ictimai fikrinin inkişafında, xalqımızın milli-mənəvi təkamülündə mühüm rol oynamışdır. Milli -azadlıq hərəkatının daim əsiralarında getmiş Azərbaycan jurnalistikası cəmiyyət qarşısında duran vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi və həlli işinə əhəmiyyətli töhfələr vermişdir".

Xüsusilə qeyd etmək yerinə düşərdi ki, sovet hakimiyəti illərində dövlətin ideoloji tələbləri söz azadlığına, mətbuatın demokratik prinsiplərə inkişafına imkan vermirdi. Hələ o zamanlar bu manələri aşa bilən yeganə güc Heydər Əliyev idi!

Dahi rəhbər mətbuatımızın inkişafına sebəb olə bilən və biləcək bütün baryerləri aradan qaldırdı, həyatımızın digər sahələri ilə yanaşı, mətbuatımız da hərəkəflə inkişaf yoluna qədəm qoydu, vətəndaşların maarifləndirilməsində ideoloji vasitəyə چərvildi. Məsələn, hələ sovet hakimiyəti vaxtlarında rüşvətxorluq və korrupsiya ilə mübarizədə, vəzifəli şəxslərin ifşa edilməsində Heydər Əliyev mətbuatın üzərinə müəyyən tapşırıqlar qoyaraq, bununla ictimai nəzarəti gücləndirməyə müvəffəq olmuşdu. Televiziyyada müxtəlif çatışmayan cəhətləri eks etdirən layihələr həyata keçirilir, aparıcı qəzetlərdə ayrıca olaraq tənqidini materialların verilməsi üçün səhifələr ayrıılır, açıq söz, sağlam tənqid mühiti istiqamətində çətin işlər realize olunurdu. Həqiqətən de, SSRİ kimi dəmir pərdənin mövcudluğu dövründə belə işlərin həyata keçirilməsi qətiyyət tələb edirdi və bu imkanlar nə qədər çətin olsa belə, Heydər Əliyev tərəfindən mətbuat işçiləri üçün yaradılmışdı. Ulu Öndər bu vasitə ilə sovet jurnalistikasında fəaliyyət göstərən mətbuat işçilərimizə stimul bəxş edirdi. Təsəvvürünə getirin, SSRİ-nin ən həssas vaxtlarında, Azərbaycanda fəaliyyət göstərən dövlət mətbuatlarında senzuraların tətbiq edildiyi zamanda belə, demokratiya şölələri görünməyə başlamışdı. Bu fakt heç bir başqa ittifaq respublikalarında yox idi!

Ulu Öndərimizin 1993-cü ildə Azərbaycanda siyasi hakimiyətə qayıdışından sonra kütłəvi informasiya vasitələrinin fəaliyyətini tənzimləyən zəngin qanunvericilik bazası yaradıldı, mətbuatın maddi-texniki bazasının, iqtisadi müstəqilliyinin gücləndirilməsi, jurnalistlərin fəaliyyəti üçün əlverişli şəraitin təmin edilməsi məqsədilə çoxsaylı tədbirlər həyata keçirildi, mətbuat-dövlət münasibətlərində mütərəqqi ənənələrin əsası qoyuldu, 1998-ci ildə Azərbaycanda ilk dəfə olaraq senzura leğv edildi. O da əbəs yerə deyil ki, Ulu Öndər Heydər Əliyev bir neçə dəfə Azərbaycan mətbuatının dostu olaraq seçilmişdi. Bu, Onun mediaya, jurnalistlərə verdiyi qiymətinin nəticəsi idi.

Eləcə də, 1993-cü ildən ötən dövr ərzində ölkəmizdə kütłəvi informasiya vasitələrinin fəaliyyəti ilə bağlı 50-yə yaxın qanun, fərman, vəsəncənin qəbul olunması milli mətbuatın inkişafına göstərilən diqqətin nəticəsidir. 1999-cu il dekabrın 7-də "Kütłəvi informasiya vasitəleri haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun qəbulu mətbuatın hüquqi bazasının zənginləşdirilməsi işinə əhəmiyyətli töhfə oldu. Qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər sonrakı dövrdə də davam etdirildi, "Məlumat azadlığı haqqında", "İnformasiya, inforasiyalashdırma və inforasiyanın mühafizəsi haqqında", "Ətraf mühitə dair inforasiya almaq haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları qəbul olundu.

Ardı Səh. 13

Heydər Əliyev ideyaları - qətiyyətlə zəfərlərə doğru!

Azərbaycan regionun güclü və qətiyyətli aktoruna çevrilib və bütün bunların əsasında iki tarixi aspekt və paralellik əks olunmaqdadır - Heydər Əliyev və İlham Əliyev gerçeklikləri!

Əvvəli Səh. 12

Artıq bu gün ölkəmizdə yüzlərlə mətbuat orqanı, informasiya agentliyi, televiziya şirkəti, sərətə inkişaf edən internet resursları cəmiyyətimizin informasiyaya olan ehtiyacının ödənilməsində əhəmiyyətli rol oynayırlar. Ulu Öndərimiz bununla bağlı növbəti tarixi fikirlərini ireli sürmüdü: "Hər bir kütłəvi informasiya vasitəsi milli dövlət quruculuğu prosesində, vətəndaş cəmiyyətinin qurulmasında, milli və bəşəri dəyərlərin bərqərar edilməsində, ölkənin inkişafını təmin edən islahatların həyata keçirilməsində səmərəli suretdə iştirak etməli, həyatın güzgüsü kimi həqiqət carxısı olmalıdır. İnsanları yüksək ideallar, humanist vətəndaş və demokratik cəmiyyət uğrunda mübarizəyə səsləməli və səfərbər etməlidir".

Əlbette ki, bütün bunlar dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin uzaqqorən siyasetinin məntiqi nəticəsi idi ki, bu olmasayı, milli mətbuatımız hazırlı tərəqqisinə nail ola bilməzdi.

Təbii ki, əbədiyaşar Liderimizin yolunu uğurla davam etdirən ölkə Prezidenti cənab İlham Əliyev kütłəvi informasiya vasitələrinin inkişafına ciddi diqqət yetirir. Ölkəmizdə söz, fikir və məlumat azadlığının təmin olunması, tam sərbəst şəraitdə yüzlərə qəzet və jurnalın nəşri mətbu fealiyyətin maneəsiz həyata keçirilməsinə yaradılmış şəraitin, mətbuata dövlət qayğısının bariz nümunəsidir. Dövlət başçımız tərəfindən qəbul edilən qərarlar, verilən sərəncamlar da həmin reallığı kifayət qədər ehtiva etməkdədir.

Ata vəsiyyətinə doğru inamlı addımlarla: Müzəffər Ali Baş Komandan, Böyük Sərkərdə İlham Əliyev - Ulu Öndər Heydər Əliyevin şəxsiyyəti və Alternativsiz Lider!

Bu gün Ulu Öndər Heydər Əliyevin əsasını qoymuşdur siyaset Prezident İlham Əliyev tərəfindən müasir dövrün tələblərinə, reallıqlarına və qanuna uyğunluqlarına müvafiq suretdə uğurla davam etdirilir. Məhz bunun nəticəsidir ki, bu gün Azərbaycan dünya miqyasında ən sərətə inkişaf edən ölkələr sırasında öncül yerlərdən birini tutur. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən uğurlu siyasetin fonundan müxtəlif inkişaf modellərinin uğurla tətbiqi və hədəflənin nəticələrinin əldə olunması, sosial-siyasi islahatların mütəmadi qaydada həyata keçirilməsi, qanunvericilik bazasının zənginləşdirilməsi, vətəndaş cəmiyyəti, hüquqi dövlətin inkişafına maksimum əlverişli şəraitin yaradılması və səmərəli xarici siyaset kurşunun həyata keçirilməsi müasir Azərbaycan dövlətinin gücünü artırın fundamental faktor kimi çıxış edir. 44 günlük Vətən müharibəsi və Zəfer reallığı isə bu fundamental faktorlara əlavə əhəmiyyətləri daxil etdi.

Söz yox ki, bu missiyanın teməlini Ulu Öndər Heydər Əliyev öz tarixi müraciətində qoymuşdu. Heydər Əliyev siyasi məktəbi-

nin varisi və şəxsiyyəti Prezident İlham Əliyevin hələ 2003-cü ildə ölkə başçısı kimi səlahiyyətlərinin icrasına başladığı ilk gündən hakimiyyəti xalqa xidmət vasitəsi hesab etdiyini bildirməsi varisliyin şəxsiyyəti davamının siqnalı idi. Onun Ümummilli Lider Heydər Əliyev siyasi xəttini yüksək səviyyədə davam və daha da inkişaf etdirməsi müasir dövrədə Azərbaycanın dinamik tərəqqisini şərtləndirən mühüm amil kimi çıxış edir.

Hələ illər önce İlham Əliyev dövlət xadimi olaraq Azərbaycanın Ermənistanın işğalçılıq siyaseti ilə barışmayacağını bəyan edir, torpaqlarımızda ikinci erməni dövlətinin yaradılmayacağını vurgulayıb, haqq və ədalet səsimizi çoxsaylı beynəlxalq sammit və konfranslarda bəyanatlarla ucaldırdı. Əgər bu gün beynəlxalq aləmin mühüm hissəsi özünü Azərbaycanın yanında gördüyü nü qeyd edirə, bunun kökündə düzgün xarici siyaset reallığının dayanması şəksizdir. Daha dəqiq desək, məqsədyönlü xarici siyaset nəticəsində Azərbaycan dünya birliliyinin şəxsiyyəti üzvünə və regionun liderinə çevrilib və bunun daha geniş izahı məqalənin aşağı hissələrində veriləcək. Ancaq qarşıda Azərbaycan xalqının, dövlətinin bir nömrəli problemi qalmaqdadır və bu problemin kökündə həll olunması vacibliyi özünü daha çox göstərməyə başlamışdır.

Şuşamızın işğaldan azad olunması münasibəti ilə Fəxri Xiyabanı və Şəhidlər Xiyabını ziyarət edən cənab İlham Əliyev həmdə ata vəsiyyətini yerine yetirdiyini qürurla, şərəflə vurguladı. Bu, həm də belə bir qənaətdir ki, Azərbaycan xalqının Ulu Öndər Heydər Əliyev zamanında işğal altındakı torpaqlarımızın, xüsusiələ də Şuşamızın azad olunmasında siyasi varisi cənab İlham Əliyevin möhtəşəm yer alacağını görürdü. Uzaqqorən və əbədi Liderimizin Şuşa vəsiyyəti də onun azad olunmasından sonra xalqımıza çatdırıldı. Həqiqətən də bu böyük, nəhəng bir tarixi hadisə oldu və bu hadisənin canlı şahidləri olaraq bizlər nə qədər şərəflə tarixi dövrü yaşamağımızdan hədsiz qurur hissi duymaqdayız. Bu hiss ölçüyə gəlməz dərəcədə nəhəngdir!

Beləliklə, Azərbaycan regionun güclü və qətiyyətli aktoruna çevrilib və bütün bunların əsasında iki tarixi aspekt və paralellik əks olunmaqdadır - Heydər Əliyev və İlham Əliyev gerçeklikləri!

Həyata keçirilən müstəqil daxili və xarici siyaset strategiyası Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sisteminin nüfuz və güc iyerarxiyasında sürətli şəkildə irəliləməsini təmin etməklə yanaşı, ölkəmizi dünya siyasetinin əsas konturlarını müyyənləşdirən güc mərkəzlərinin başlıca strateji tərəfdəşlərindən birinə çevirib. Bu, Ulu Öndər Heydər Əliyev yolunun məntiqi davamı, xalqın birmənalı dəstək verdiyi siyasetin nəticəsidir və bizlər - Azərbaycan xalqı olaraq qarşıda hələ çox tətənəli, möhtəşəm və nəhəng zəfərlər, qələbələr əldə edəcəyik!